

**akademia
solidarności**

RAPORT Z REALIZACJI PROJEKTU

Spis rzeczy

- 2 ■ WSTĘP**
- 3 ■ ROZDZIAŁ 1 / FILOZOFIA PROJEKTU**
  - Od NEW VOICES do AKADEMII SOLIDARNOŚCI
  - Różnorodność wzbogaca
  - W partnerstwie siła
  - Odpowiadamy na wyzwania stojące przed Europą
- 6 ■ ROZDZIAŁ 2 / METODY PRACY**
  - Edycja 2015
  - Wszyscy się uczy my
  - Zdaniem trenerów
- 11 ■ ROZDZIAŁ 3 / UCZESTNICY I REZULTATY**
  - Uczestnicy
  - Publikacje
  - Debaty
  - Prezentacje
  - AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2015 w mediach społecznościowych
- 17 ■ ROZDZIAŁ 4 / DALSZY ROZWÓJ PROJEKTU**
  - Absolwenci – tutorzy dla kolejnych roczników
  - Ambasadorowie AKADEMII SOLIDARNOŚCI
  - Rozwój Programu Absolwenckiego
  - Pomysły na kolejne edycje: kraje bałtyckie, Bliski Wschód
  - Chcemy inspirować innych
- 19 ■ AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2015 / KOLEGIUM ORGANIZACYJNE**

WSTĘP

Chcąc zaprezentować zarówno idee, które przyświecają projektowi AKADEMIA SOLIDARNOŚCI, jak również szeroko pojęty dorobek, który udało nam się zgromadzić przez ostatnie trzy lata realizacji tego projektu – oddajemy tę publikację w Wasze ręce, wierząc, że z tych doświadczeń skorzystać mogą również inni.

Czas powstania publikacji nie jest przypadkowy. Choć tradycja AKADEMII SOLIDARNOŚCI sięga 2005 roku, to za nami trzy edycje projektu w nowej formule. Przez ten czas gościliśmy **46** młodych dziennikarzy, publicystów, blogerów i analityków z **26** krajów świata. Co istotne, po zakończeniu projektu nie tracimy z nimi kontaktu. W ramach programu absolwenckiego współpracujemy nadal na różnych polach i w różnym zakresie.

Corocznie edycja projektu trwa siedem dni i odbywa się w Gdańsku. To miasto – gdzie rozpoczęła się II wojna światowa i narodziła się rewolucja Solidarności, która zapoczątkowała zmianę powojennego porządku politycznego w całej Europie Środkowo-Wschodniej – nadaje szeroki kontekst refleksji nad przeszłością i przyszłością.

Zajęcia przez ostatnie trzy lata aktywności AKADEMII SOLIDARNOŚCI prowadziło **40** osób, podejmując **36** tematów i zagadnień. Uczestnicy AKADEMII SOLIDARNOŚCI aktywnie partycypowali w dziewięciu wydarzeniach publicznych. Liczba współorganizatorów projektu wzrosła z trzech w 2013 roku do dziewięciu w 2015 roku. WYSZEHRADZKA AKADEMIA SOLIDARNOŚCI będzie już realizowana w partnerstwie ośmiu instytucji i organizacji.

Marka naszego projektu nabiera na znaczeniu. Nie oznacza to jednak, że osiadamy na laurach i przestajemy projekt rozwijać. Wręcz przeciwnie, każda edycja poddawana jest wnikliwej ewaluacji i dlatego też jesteśmy świadomi niedoskonałości naszego projektu, odpowiedzialności za sieć relacji, którą zapoczątkowaliśmy, oraz wyzwań, jakie stawia przed nami dalszy rozwój projektu.

Przed nami kolejne edycje AKADEMII SOLIDARNOŚCI, której tematyka nie może być obojętna na szanse i zagrożenia, jakie stawia sytuacja międzynarodowa.

Zespół projektu
AKADEMIA SOLIDARNOŚCI / Polska, 2015

Rozdział 1 / FILOZOFIA PROJEKTU

przygotowanie tekstu / Anna Fedas z ECS

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI to międzynarodowy projekt, którego celem jest inspirowanie i wspieranie w rozwoju młodych elit intelektualnych Europy. Tytuł projektu nawiązuje do ruchu społecznego Solidarność i pokojowych przemian społeczno-politycznych, które zaszły w Polsce i innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej. W nich bowiem możemy odnaleźć inspiracje do rozwiązywania problemów współczesnego świata. Dlatego też w ramach AKADEMII SOLIDARNOŚCI spotykamy się w Gdańsku – miejscu historycznym, które łączymy z refleksją o współczesności, do tej refleksji zapraszamy elity zainteresowane solidarnością jako jednym z wymiarów życia publicznego.

Od NEW VOICES do AKADEMII SOLIDARNOŚCI

– AKADEMIA SOLIDARNOŚCI w obecnym wydaniu to wynik spotkania wydawców dwumiesięcznika „New Eastern Europe” (NEE) w Krakowie, czyli Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, oraz reprezentantów Europejskiego Centrum Solidarności – Iwona Reichardt z redakcji „NEE” wspomina wydarzenie, które miało miejsce wiosną 2013 roku. – *Rozmawialiśmy o projekcie NEW VOICES, blogu pisany przez młodych publicystów, których coraz liczniej zrzeszaliśmy wokół naszego pisma.*

Mowa o osobach, które – choć żyją w różnych państwach i w odmiennych obszarach kulturowych – łączy głębokie zainteresowanie regionem postkomunistycznym oraz postawa wobec etosu zawodu dziennikarza, który można sprowadzić do takich standardów etycznych, jak: dążenie do przedstawiania możliwie jak najbardziej obiektywnego spojrzenia, unikanie powielania klisz i stereotypów, rzetelna analiza, wykazywanie szacunku wobec rozmówców i opisywanych w tekstach osób.

– *W reakcji na ten projekt Basil Kerski, dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności, zaproponował połączenie sił we wspólnej organizacji następnych edycji AKADEMII SOLIDARNOŚCI, projektu realizowanego przez ECS od 2005 roku – wspomina Iwona Reichardt z redakcji „NEE”. – Przyświecała temu zamysłowi idea, aby wykorzystać potencjał młodych ludzi poprzez nawiązanie z nimi trwałych relacji, które w długoterminowej perspektywie pozwolą na kształtowanie nowych, ukierunkowanych na obywatelskość elit europejskich.*

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2014, warsztat
fot. Grzegorz Mehring / Archiwum ECS

Różnorodność wzbogaca

Organizatorzy zdecydowali się wpisać potrzebę powstania nowego programu edukacyjnego w ramy już funkcjonującego międzynarodowego projektu.

– Edycje *AKADEMII SOLIDARNOŚCI* w latach 2005–2012 były dedykowane w większości monolitycznym grupom z jednego regionu. Czuliśmy, że czas zrezygnować z przekazu stricte historycznego i wbrew tendencjom w realizacji tego typu projektów nie profilować rekrutacji zgodnie z podziałem: wschód/zachód, północ/południe. Chodzi bowiem o to, żeby spotkać osoby o podobnych doświadczeniach z różnych kręgów kulturowych, bo to bardziej wzbogaca wszystkich uczestników tego procesu – wyjaśnia Basil Kerski, dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności. – Duże wyzwanie dla młodej generacji stanowi umiejętne prezentowanie własnego środowiska, skonfrontowanie go ze stanowiskiem innych osób, a następnie powrót do swojej społeczności z tą refleksją oraz doświadczeniem nowej perspektywy.

Istotny jest również wiek i dotychczasowe doświadczenie uczestników. Interesują nas głównie ludzie młodzi, którzy ukończyli studia lub wciąż studiują i chcą zaistnieć w dyskursie publicznym. Interesuje ich w nim rola liderów lub/i prekursorów zmiany, niezależnie od tego, czy funkcjonują na arenie artystycznej, dziennikarskiej, społecznej czy badawczej. Ważne, aby uczestnicy projektu mieli już za sobą pierwsze doświadczenia w tym zakresie. Ponadto, aby zwiększyć jakość i siłę wsparcia w rozwoju, postanowiliśmy również zmniejszyć liczbę uczestników *AKADEMII SOLIDARNOŚCI* z 60 do 16.

W partnerstwie siła

Organizatorami pierwszych dwóch edycji projektu *AKADEMIA SOLIDARNOŚCI* w nowej formule były: Europejskie Centrum Solidarności, redakcje dwumiesięcznika „New Eastern Europe” oraz portalu Eastbook.eu.

– Tak szerokie, wielosektorowe partnerstwo gwarantowało ciągłość *AKADEMII SOLIDARNOŚCI* i jej synergię z innymi działaniami wszystkich organizatorów – mówi Anna Fedas, specjalistka ds. edukacji obywatelskiej w ECS. – Każdy z naszych partnerów działa w nieco innym obszarze, dzięki czemu uzupełniamy się i wzajemnie od siebie uczymy. Z kolei samorządowo-rządowy charakter Europejskiego Centrum Solidarności jako instytucji kultury umożliwia jego stabilne funkcjonowanie, co przekłada się na trwałe i długofalowy charakter realizowanych przez nie projektów – w tym *AKADEMII SOLIDARNOŚCI*. Jak dowodzi Karolina Demus, redaktorka angielskiej wersji portalu Eastbook.eu, *AKADEMIA SOLIDARNOŚCI* to dla całego zespołu redakcyjnego ekscytujące i pokaźne wyzwanie.

Eastbook to medialny projekt Fundacji Wspólna Europa, założonej w 2010 roku w Warszawie przez studentów Uniwersytetu Warszawskiego, żywo zainteresowanych budowaniem dialogu informacyjnego.

– Dołączając jako partner do *AKADEMII SOLIDARNOŚCI*, dostaliśmy możliwość skonfrontowania naszej wizji, naszego doświadczenia medium internetowego z koncepcją interakcji na żywo z młodymi dziennikarzami i blogerami z bardzo różnych krajów, ale o podobnych celach. Poszerzyliśmy nasz krąg redakcyjny i utwierdziliśmy się w przekonaniu, że nasz projekt, całkowicie oddolny i niezależny, realizowany przez grono młodych osób, ma sens – relacjonuje Karolina Demus. – Dla nas to stymulacja dla rozwoju wspólnoty idei.

Odpowiadamy na wyzwania stojące przed Europą

– W doborze tematów przewodnich oraz warsztatowych w ramach AKADEMII SOLIDARNOŚCI staramy się odpowiadać na najważniejsze wydarzenia polityczne i społeczne Europy – mówi Kacper Dziekan, specjalista ds. projektów europejskich w ECS. – Dlatego też każda edycja AKADEMII SOLIDARNOŚCI opatrzona jest tematem przewodnim. W 2013 roku było to Partnerstwo Wschodnie, zaś w 2014 kryzys ukraiński. Tegoroczna edycja poświęcona była relacjom polsko-rosyjskim. Natomiast edycja 2016 – jako że przypada wówczas 25-lecie powstania Grupy Wyszehradzkiej – dedykowana będzie właśnie relacjom w Grupie Wyszehradzkiej.

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2014, debata
fot. Grzegorz Mehring / Archiwum ECS

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2014, zwiedzanie wystawy stałej ECS
fot. Grzegorz Mehring / Archiwum ECS

Rozdział 2 / METODY PRACY

przygotowanie tekstu / Dobrosława Korczyńska-Partyka z ECS

Program AKADEMII SOLIDARNOŚCI jest tak pomyślany, by wzmacniać kompetencje uczestników na wszystkich poziomach: indywidualnym, społecznym i sieciowym. Korzystając z narzędzi edukacji nieformalnej, a także opierając się na praktycznym, specjalistycznym doświadczeniu naszych trenerów ekspertów, próbujemy stworzyć przyjazną oraz stymulującą przestrzeń do wymiany doświadczeń, pogłębiania wiedzy, szlifowania warsztatu dziennikarskiego oraz poszerzania horyzontów.

Edycja 2015

Tematem przewodnim AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2015 były relacje polsko-rosyjskie w kontekście małego ruchu granicznego pomiędzy obwodem kaliningradzkim a częścią województwa pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego. W czasie tygodniowych zajęć kwestia ta była naświetlana z różnych stron. Oprócz udziału w warsztatach oraz wspólnego przygotowywania się do debat, uczestnicy mieli szansę omówić kluczowe zagadnienie z mieszkańcami oraz urzędnikami, zarówno w Gdańsku, jak i w Kaliningradzie. Temat ten stał się jednocześnie pretekstem do szerszych rozważań dotyczących zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami w Europie i na świecie.

Ważny punkt odniesienia stanowił również blok zajęć poświęcony tradycji Solidarności i współczesnej historii Europy. Zwiedzanie wystawy stałej ECS, dedykowanej rewolucji Solidarności i zmianom, jakie pod jej wpływem dokonały się w całej Europie Środkowo-Wschodniej, spotkanie z Lechem Wałęsą, przywódcą polskiej opozycji, pierwszym po II wojnie światowej niekomunistycznym prezydentem kraju, oraz seminarium o znaczeniu Solidarności w XXI wieku spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników projektu.

Zajęcia miały przede wszystkim wymiar praktyczny. Uczestnicy nabywali nowe umiejętności dziennikarskie i rozwijali te, które już posiadali. Pracowali m.in. nad sztuką prowadzenia wywiadu, tłumaczeniami tekstów publicystycznych, współpracą z wydawcą. Ważną część stanowił blok zajęć poświęcony nowym mediom.

Warto podkreślić, że wszystkie zajęcia były przygotowywane z myślą o konkretnych uczestnikach i dostosowane do ich potrzeb. Przed rozpoczęciem warsztatów trenerzy mieli szansę zapoznać się z opracowanymi na podstawie zgłoszeń profilami uczestników oraz z ich publikacjami, aby na tej podstawie opracować scenariusz spotkania.

Jednym z najbardziej skutecznych sposobów uczenia się i nabywania kompetencji jest metoda nauki przez praktykę (ang. Learning by Doing). W czasie warsztatów uczestnicy nie tylko wymieniali się doświadczeniami oraz nabywali nową specjalistyczną wiedzę, ale przede wszystkim mieli okazję sprawdzić, w jakim stopniu są w stanie wykorzystać ją w praktyce.

– Po sesji teoretycznej ważne było po pierwsze – by uczestnicy pracowali w zespołach, a po drugie – by zastosowali nabyte umiejętności w pracy. Istotne też było, żeby mogli to zrobić szybko i nie nudząc się – podkreśla Alexey Sidorenko, jeden z trenerów.

W trakcie warsztatów o nowych mediach uczestnicy przygotowywali np. projekty kampanii społecznych. Prowadzący, komentując efekty ich pracy, recenzuje:

– Zaskoczył mnie dość wysoki poziom projektów, które zostały przygotowane dosłownie w 30 minut.

Kolejną metodą wykorzystywaną w trakcie AKADEMII SOLIDARNOŚCI jest grywalizacja, czyli używanie mechanizmów znanych z gier do zmiany zachowań ludzi poza kontekstem gry i uczenie się poprzez zabawę. Uczestnicy wzięli udział w dziennikarskiej grze miejskiej, podczas której mieli okazję poznać Gdańsk. Podzieleni na cztery zespoły realizowali najróżniejsze zadania, wykorzystując warsztat dziennikarski: przeprowadzając wywiad, pisząc reportaż czy zapowiedź wydarzenia. W kolejne etapy gry zaangażowani byli pracownicy trójmiejskich instytucji kulturalnych, społecznych oraz naukowych.

– Dziennikarska gra miejska dała uczestnikom możliwość poznania miasta od ciekawej, nieco innej strony, a także sprawdzenia się w roli dziennikarza w nieoczekiwanych zadaniach – opowiada Kacper Dziekan, jeden z koordynatorów projektu. – To zadanie zdecydowanie sprzyjało integracji, budowało wspólnotowość grupy, a nam dało ciekawy materiał do wykorzystania w przyszłości. Finalnym produktem gry była „Gazeta Projektowa”, czyli efekt pracy każdej z grup w postaci elektronicznego czasopisma.

Ważną część AKADEMII SOLIDARNOŚCI stanowiły warsztaty poświęcone organizacji debaty oraz panelu dyskusyjnego. Pod kierunkiem doświadczonych instruktorów uczestnicy mieli szansę sprawdzić się w różnych rolach, przeprowadzić symulację debaty i w końcu wspólnie zorganizować dwa publiczne wydarzenia: panele dyskusyjne w Gdańsku i Kaliningradzie.

Codziennie wieczorem odbywały się spotkania w comfy grupach (ang. comfy – wygodny, odprężony). Pod kierunkiem tutora, w kameralnej atmosferze, uczestnicy poddawali refleksji miniony dzień, dzielili się wrażeniami i przemyśleniami.

– Comfy grupy są narzędziem często wykorzystywanym w projektach międzynarodowych – komentuje Anna Fedas. – Z jednej strony dzięki tym spotkaniom organizatorzy mogą na bieżąco uzyskać od uczestników informacje zwrotne na temat różnych wymiarów projektu. Z drugiej strony, jak sama nazwa wskazuje, comfy grupy są sferą komfortu, gdzie uczestnicy mogą poczuć się swobodnie, zadać pytanie, na które nie było sposobności w ciągu dnia.

Wszyscy się uczymy

– AKADEMIA SOLIDARNOŚCI to więcej niż warsztaty. Formuła tej inicjatywy jest nastawiona przede wszystkim na ciągłość i poszerzanie kreatywnej sieci współpracy, a każdy, kto zagościł w projekcie, ma szansę pozostać w nim i go współtworzyć – podkreśla Dobrośława Korczyńska-Partyka. – Warto dodać, że jako organizatorzy czujemy, iż jesteśmy w takim samym stopniu jak uczestnicy współtwórcami i beneficjentami tej wymiany.

Bartosz Marcinkowski, redaktor „New Eastern Europe” podkreśla, że na AKADEMIE SOLIDARNOŚCI miał okazję spojrzeć z trzech różnych perspektyw: współorganizatora, opiekuna grupy i redaktora.

– Projekt był dla mnie świetną lekcją logistyki. Czuję, że jestem częścią AKADEMII SOLIDARNOŚCI w takim samym stopniu jak uczestnicy. Nie tylko udzielałem im codziennego wsparcia, ale i brałem udział w debatach. Zyskałem wielu nowych przyjaciół. A już po zakończeniu projektu mam okazję współpracować z uczestnikami AKADEMII na poziomie zawodowym – opowiada Bartosz Marcinkowski. – Warsztaty w Gdańsku trwały tydzień, ale doświadczenia i korzyści płynące z nich można by spokojnie rozłożyć na miesiące.

Zdaniem trenerów

Iwona Reichardt / wicedyrektor naczelna „New Eastern Europe”

warsztat: *Lost in translation – art of translating opinion journalism*

– AKADEMIA SOLIDARNOŚCI to wyjątkowe przedsięwzięcie. Choć pozornie w Europie istnieje wiele różnych ofert, czy to warsztatów, czy szkoleń dla ludzi młodych, AKADEMIA – chyba jako jedyna – tworzy coś więcej. A mianowicie przyczynia się, poprzez prowadzone warsztaty oraz dalszą współpracę z absolwentami, do tworzenia nowej jakości dziennikarstwa w Europie. Dziennikarstwa, które jest skupione na problematyce międzynarodowej, wolnego od klisz, stereotypów i uprzedzeń. Dziennikarstwa, które możemy określić mianem dziennikarstwa publicznego. Dlatego nasze warsztaty to nie tylko zgłębianie tajników pracy dzisiejszego dziennikarza czy publicysty, ale również debaty na tematy międzynarodowe czy omawianie związanych z naszym zawodem problemów etycznych.

Adam Reichardt / redaktor naczelny „New Eastern Europe”

warsztat: *How to prepare a publication proposal?*

Warsztaty z redagowania tekstów, które prowadzę w ramach AKADEMII SOLIDARNOŚCI, to coś więcej niż tradycyjnie rozumiane szkolenie. Ich celem jest zrozumienie znaczenia, jakie ma praca redaktora. Na pytanie to próbujemy odpowiedzieć wspólnie, opierając się nie tylko na moim doświadczeniu, ale również na dotychczasowych doświadczeniach uczestników. W ten sposób uczestnicy warsztatów mają nie tylko okazję poznać pracę redaktora „od środka”, ale również wziąć udział w praktycznych ćwiczeniach zespołowych i wspólnych dyskusjach. Wydaje mi się, że w dzisiejszych czasach, które cechuje bardzo wysoki poziom konkurencyjności i skandalizacji mediów, jest bardzo pożądane, aby zarówno przyszli dziennikarze, jak i odbiorcy przekazów medialnych, uczestniczyli w tego typu zajęciach.

Warsztaty przybierają często formę forum, w ramach którego uczestnicy i prowadzący wymieniają się doświadczeniami, spostrzeżeniami i wątpliwościami / fot. Ary Rasool Knoshnaw

Spotkanie w międzynarodowym gronie to doskonała okazja, by przeanalizować mechanizmy powstawania stereotypów oraz ryzyko związane z pisaniem o innych kulturach. Warsztaty: Journalism about the Other. How to avoid „the danger of a single story”
fot. Ary Rasool Knoshnaw

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI to też możliwość poznania wspaniałych ludzi i dobra zabawa / fot. Ainur Zinnatullin

Podczas pracy w grupie dochodzi do synergii potencjałów, dzięki czemu powstają inspirujące projekty / fot. Ary Rasool Knoshnaw

Realia społeczno-gospodarcze czasów PRL można poznać nie tylko w czasie wykładu z historii. Uczestnicy, grając w grę „Kolejka”, toczą bój o towary w sklepie z czasów wielkiego kryzysu / fot. Ary Rasool Knoshnaw

Sylwia Korsak / blogerka, konsultant mediów społecznościowych
warsztat: *How to run a successful blog?*

– AKADEMIA SOLIDARNOŚCI była bardzo ciekawym doświadczeniem dla mnie jako trenera. W sytuacji, w której proszona jestem o kilka godzin wykładu na bardzo bogaty temat, jakim jest blogowanie, bardzo ważne jest zrozumienie celów projektu oraz doświadczenia uczestników. Cieszę się więc bardzo, że miałam możliwość porozmawiania z organizatorami przed przyjazdem oraz że otrzymałam listę uczestników i mogłam poszukać ich w sieci. Okazało się, że większość z nich zna blogowanie z życia prywatnego lub pracy, więc upewniłam się, że mój czas lepiej będzie spędzić na wyjaśnieniu blogowania w kontekście dziennikarstwa i bardzo praktycznych wyborów, jakich dokonuje profesjonalny bloger pracujący w mediach. Wielu uczestników było zadowolonych z sesji, zadawali mi bardzo ciekawe pytania – na temat zastosowania blogów w pracy, w budowaniu własnej kariery, a nawet blogowania anonimowego (co było małym, ciekawym zaskoczeniem).

Jako wykształcona nauczycielka uważam, że AKADEMIA – w porównaniu z tradycyjnymi metodami edukacji – daje więcej praktycznych wiadomości oraz, co ważniejsze, możliwość nawiązania przyjaźni z osobami, które potencjalnie mogą pozostać prywatnymi mentorami nawet po zakończeniu projektu. Cały tydzień wykładów i praktyk to świetny sposób na naukę, budowanie ważnych przyjaźni i nowych celów życiowych dla uczestników, taki zastrzyk teorii, ale i realiów.

Łukasz Wojtusik / dziennikarz Radia TOK FM
warsztaty: *Polish School of Reportage; How to prepare and run good interview?*

– AKADEMIA SOLIDARNOŚCI daje możliwość konfrontacji różnych dziennikarskich światów, spotkania i dyskusji o tym, co dzieli, i tym, co łączy nasze doświadczenia. Zajęcia poświęcone sztuce wywiadu dziennikarskiego to dla mnie przede wszystkim forum, na którym możemy wymienić się swoimi spostrzeżeniami, sposobami na to, jak dobrze poprowadzić dyskusję, jak zredagować tekst, na co zwrócić szczególną uwagę przy jego opracowaniu. Staram się, abyśmy wspólnie powtarzając rzeczy, które z perspektywy dziennikarskiej pracy wydają się oczywiste, dochodzili do nieoczywistych wniosków. Podczas AKADEMII taki rodzaj współpracy jest możliwy dzięki wymagającym uczestnikom. A ja lubię, gdy poprzeczka jest zawieszona wysoko.

Ostatnie ustalenia przed rozpoczęciem debaty Gdańsk – Kaliningrad: Co-operation in difficult times. Wydarzenie powstało przy dużym udziale uczestników AKADEMII SOLIDARNOŚCI / fot. Bartosz Marcinkowski

Debaty w Kaliningradzie: Калининград-Гданьск. Прошлое, настоящее, будущее. Uczestnicy obu debat wystąpili w roli zarówno panelistów, jak i prowadzących / fot. Ksenia Omelchenko

Rozdział 3 / UCZESTNICY I REZULTATY

przygotowanie tekstu / Bartosz Marcinkowski z „NEE”

– *AKADEMIA SOLIDARNOŚCI to wspiana okazja do współpracy z fantastycznymi ludźmi, potrafiącymi prowadzić dialog w kwestiach, w których się ze sobą nie zgadzają* – recenzuje Kaja Puto, uczestniczka edycji 2015. – *A co najważniejsze, chcą się czegoś od siebie nawzajem nauczyć.*

Uczestnicy

W AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2015 wzięło udział 16 osób z sześciu państw: Francji, Irlandii, Polski, Portugalii, Rosji i Ukrainy. Rekrutację do projektu prowadzili organizatorzy – Europejskie Centrum Solidarności i redakcje dwumiesięcznika „New Eastern Europe” oraz Eastbook.eu.

Uczestnicy AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2015 mieli bardzo zróżnicowane doświadczenie: od dziennikarstwa po pracę w administracji państwowej. Wszystkich jednak łączyła pasja pisania, ciekawość świata i zainteresowanie regionem Europy Środkowej i Wschodniej.

Prezentujemy uczestników AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2015

Cátia Bruno / Portugalia, Lizbona

Pracuje w portugalskim tygodniku „Expresso”, jednym z najstarszych i najbardziej prestiżowych tytułów na portugalskim rynku medialnym. Zajmuje się sprawami międzynarodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowej i Wschodniej. Pisała m.in. o sytuacji politycznej na Węgrzech, relacji Rosji z sąsiednimi państwami i ukraińskiej scenie politycznej.

Aleksiej Gorbaczow / Rosja, Moskwa

Dziennikarz, korespondent polityczny w „Niezawisimej Gazietie”, niezależnym dzienniku wydawanym od końca 1990 roku. Jego zainteresowania koncentrują się na prawach człowieka, sytuacji organizacji pozarządowych w Rosji, demokratyczności wyborów i stosunkach rosyjsko-ukraińskich.

Monika Hałas / Polska, Bytom

Studentka filologii angielskiej z językiem niemieckim i rosyjskim na Uniwersytecie Śląskim. Udziela się w Stowarzyszeniu Pokolenie i publikuje jako wolny strzelec w „Warszawskiej Gazecie”, „Polsce Niepodległej”, „Życiu Bytomskim” i na portalu Eastbook.eu. W centrum jej zainteresowań są Ukraina i życie społeczno-kulturalne Śląska.

Olga Irisowa / Polska, Warszawa

Pracuje w Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia jako starszy redaktor portalu Intersection Project, platformie analitycznej poświęconej polityce Rosji, publikującej w języku angielskim i rosyjskim. Wcześniej publikowała m.in. w Slon.ru, „Moskowskim Komsomolcu”, „Forbes” i „World Economic Journal”.

Urszula Jackowska / Polska, Lublin

Ukończyła studia dziennikarskie oraz studia z zakresu stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W ramach programu ERASMUS studiowała również na Uniwersytecie Salford w Manchesterze. Odbiła staż w redakcji „Rzeczpospolitej”, pracowała jako reporterka w TVP Lublin. Obecnie udziela się dziennikarsko jako wolny strzelec i pracuje w Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym.

Michael Lambert / Francja, Paryż

Doktorant z zakresu nauk politycznych na paryskiej Sorbonie. Studiował także na Uniwersytecie Tampere w Finlandii. Obecnie pracuje w ministerstwie obrony Francji, gdzie zajmuje się analizą procesów politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej, ostatnio przede wszystkim w Mołdawii. Pierwsze kroki w dziennikarskie stawiał w czasopiśmie „Atlantico” (Paryż) i „Le Journal International” (Lyon).

Masza Makarowa / Polska, Warszawa

Rosyjska dziennikarka i aktywistka od ośmiu lat mieszkająca w Warszawie. Współzałożycielka i liderka Stowarzyszenia „Za Wolną Rosję”, działającego na rzecz wsparcia dla opozycji i procesów demokratycznych oraz kreowania pozytywnego wizerunku Rosji w Polsce. Kończy studia doktoranckie w Polskiej Akademii Nauk. Pracuje w rosyjskiej sekcji Polskiego Radia, redaguje rosyjskojęzyczną wersję portalu Culture.pl i współpracuje z Instytutem Adama Mickiewicza w Warszawie.

Richard Martyn-Hemphill / Łotwa, Ryga

Irlandzki dziennikarz, który zdecydował się skupić swoje zainteresowania na środkowo-wschodnim regionie Europy, ze szczególnym uwzględnieniem państw bałtyckich. Redaktor naczelny prężnie rozwijającego się magazynu „The Baltic Times”. Publikował również w takich anglojęzycznych tytułach, jak: „Economist”, „Politico Europe” i „The Telegraph”.

Ksenia Omelczenko / Rosja, Petersburg

Pochodzi z Ukrainy, lecz studiuje i pracuje w Rosji. Jest reporterką i dziennikarką w młodzieżowej stacji telewizyjnej oraz szefową biura prasowego JCI (Junior Chamber International) w Petersburgu. Wcześniej pracowała m.in. w młodzieżowym kanale telewizyjnym „Smena” oraz „MTV Ukraine”.

Jana Oparij / Polska, Warszawa

Studiuje w Collegium Civitas w Warszawie. Regularnie pisze dla portalu Eastbook.eu na tematy związane z Partnerstwem Wschodnim. W przeszłości pracowała przez trzy lata dla ukraińskiej telewizji. Współpracowała również z rosyjską sekcją Polskiego Radia. Po zakończeniu edukacji w Warszawie zamierza wrócić na Ukrainę i założyć szkołę dziennikarstwa.

Kaja Puto / Polska, Kraków

Dziennikarka, redaktorka i tłumaczka. Zajmuje się tematyką Europy Środkowej i Wschodniej, od kultury do polityki. Studiuje na międzywydziałowych indywidualnych studiach humanistycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 2011 roku związana jest z krakowskim wydawnictwem Korporacja Ha!art. Publikowała m.in. w „Nowej Europie Wschodniej”, „Polityce” i „Krytyce Politycznej”. Organizuje wydarzenia literackie, dyskusje oraz akcje społeczne na terenie całej Polski.

Paulina Siegień / Polska, Gdańsk

Dziennikarka, wolny strzelec, współpracuje z „Gazetą Wyborczą” i „Krytyką Polityczną”. Doktorantka na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego. Zawodowo zajmuje się obwodem kaliningradzkim.

Natalia Smolencewa / Rosja, Petersburg

Studiowała dziennikarstwo i komunikację globalną na Petersburskim Uniwersytecie Państwowym i Wolnym Uniwersytecie Berlińskim. Pracowała jako dziennikarka przy różnych anglojęzycznych projektach medialnych w Petersburgu – „Prospekt Magazine”, jako założyciel, i „The St. Petersburg Times” jako wolny strzelec. Podczas zimowych igrzysk olimpijskich w Soczi wspierała anglojęzyczną ekipę telewizyjną. Interesuje się kulturą i życiem miasta.

Arsenij Wesnin / Rosja, Petersburg

Pracuje w rozgłośni radiowej Echo Moskwy, gdzie zajmuje się sprawami miasta – ulicznymi demonstracjami, naruszaniem praw obywatelskich, walką z korupcją. Trudni się również dziennikarstwem śledczym, tropiąc wykroczenia lokalnych władz. Prowadził m.in. poranny program „Razvorot on Petersburg”, umożliwiający wypowiedzenie się w mediach ludziom, których głos w przestrzeni publicznej jest ograniczany, np. przedstawicielom opozycji.

Maciej Zaniewicz / Polska, Warszawa

Student studiów magisterskich w Studium Europy Wschodniej na Uniwersytecie Warszawskim. Zawodowo zajmuje się tematyką obszaru postsowieckiego, ze szczególnym naciskiem na Rosję. Jest redaktorem portalu Eastbook.eu, wydawanego przez Fundację Wspólna Europa, dla którego tworzy cotygodniowy przegląd prasy rosyjskiej.

Ainur Zinnatullin / Rosja, Kazań

Dziennikarz, reporter telewizyjny w Radiu i Telewizji „Kazań”. Pracuje w lokalnych mediach, gdzie specjalizuje się w reportażu społecznym. Absolwent Kazańskiego Uniwersytetu Państwowego.

Publikacje

Uczestnicy AKADEMII SOLIDARNOŚCI mieli w Gdańsku czas, aby zrealizować projekty związane z ich pracą. Aleksiej Gorbaczow i Masza Makarowa przeprowadzili wywiad z Lechem Wałęsą, który został następnie opublikowany w [HYPERLINK "http://www.ng.ru/ng_politics/2015-10-06/15_walensa.html"](http://www.ng.ru/ng_politics/2015-10-06/15_walensa.html) „Niezawisimej Gazietie” i był szeroko komentowany przez polskie media. Lech Wałęsa zadeklarował w rozmowie z młodymi dziennikarzami gotowość do spotkania z prezydentem Rosji, Władimirem Putinem. Masza Makarowa przeprowadziła [HYPERLINK "http://radiopolsha.pl/6/249/Artykul/221653"](http://radiopolsha.pl/6/249/Artykul/221653) wywiad z byłym konsulem generalnym RP w Rosji, Jerzym Bahrem. Cátia Bruno napisała dla „Expresso” artykuł o Gdańsku i o relacjach miasta z sąsiednim Kaliningradem.

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI zaowocowała współpracą uczestników projektu z redakcją „New Eastern Europe”. Richard Martyn-Hemphill na portalu internetowym [HYPERLINK "http://www.neweasterneurope.eu"](http://www.neweasterneurope.eu) Neweasterneurope.eu opublikował dwa artykuły poświęcone wydarzeniom politycznym na Łotwie: [HYPERLINK "http://neweasterneurope.eu/articles-and-commentary/1751-on-dupes-vandals-and-charlatans"](http://neweasterneurope.eu/articles-and-commentary/1751-on-dupes-vandals-and-charlatans) „On Dupes, Vandals and Charlatans” oraz [HYPERLINK "http://neweasterneurope.eu/articles-and-commentary/1741-latvia-s-taxpayer-rebellion"](http://neweasterneurope.eu/articles-and-commentary/1741-latvia-s-taxpayer-rebellion) „Latvia’s Taxpayer Rebellion”. Tekst Olgi Irisowej na temat oddziaływania rosyjskiej propagandy na społeczeństwo ukazał się w numerze 6/2015 „New Eastern Europe”. W planie są dalsze publikacje na łamach „New Eastern Europe” innych uczestników AKADEMII SOLIDARNOŚCI.

Debaty

W ramach AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2015 odbyły się dwie debaty zorganizowane przez uczestników projektu, poświęcone relacjom między Gdańskiem i Kaliningradem. Pierwsza z debat odbyła się w bibliotece Europejskiego Centrum Solidarności – 10 września 2015 o 18.00. W dyskusji udział wzięli: Jerzy Bahr – były konsul generalny RP w Kaliningradzie oraz były ambasador RP w Moskwie, Anna Kieturakis – specjalistka ds. kontaktów z Europą Wschodnią w Urzędzie Miejskim w Gdańsku, Miłosz Zieliński – badacz współczesnej tożsamości mieszkańców obwodu kaliningradzkiego, reprezentujący Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, oraz Paulina Siegień – uczestniczka AKADEMII, korespondentka „Gazety Wyborczej Trójmiasto” z Kaliningradu. Rolę moderatora pełnił Richard Martyn-Hemphill, uczestnik projektu.

– *To było niezwykle doświadczenie – dzieli się doświadczeniami Richard Martyn-Hemphill. – Czuję się bardzo dobrze, pisząc, jednak prowadzenie dyskusji w tak zacnym gronie było nie lada wyzwaniem, które wyrwało mnie ze sfery komfortu. Na początku miałem wiele obaw i niechętnie podchodziłem do tego zadania. Jednakże po debacie zorientowałem się, że w istocie dało mi to bardzo dużo satysfakcji. Rozmowa na temat małego ruchu granicznego między Polską a Rosją zgromadziła duże audytorium. O spotkaniu zorganizowanym w ramach AKADEMII SOLIDARNOŚCI pisały lokalne media – m.in. portale [HYPERLINK "http://www.trojmiasto.pl/Debata-Gdansk-i-Kaliningrad-Wspolpraca-w-trudnych-czasach-imp410970.html"](http://www.trojmiasto.pl/Debata-Gdansk-i-Kaliningrad-Wspolpraca-w-trudnych-czasach-imp410970.html) Trojmiasto.pl i [HYPERLINK "http://www.gdansk.pl/urząd/galeria?f=62465"](http://www.gdansk.pl/urząd/galeria?f=62465) Gdansk.pl.*

Druga z debat odbyła się w Kaliningradzie i dotyczyła podobnej tematyki, uwzględniając tym razem również rosyjski punkt widzenia. Dyskusja odbyła się w budynku kina Zorja w Kaliningradzie. Jej moderatorem była uczestniczka projektu Natalia Smolencewa. Tematem rozmowy była przeszłość, teraźniejszość i przyszłość relacji pomiędzy Gdańskiem a Kaliningradem. Niestety, część uczestników z powodów logistycznych nie mogła wyjechać do Kaliningradu i uczestniczyć w debacie na miejscu. Połączenie przez Skype pozwoliło im jednak na zdalny udział w dyskusji.

Prezentacje

Podobnie jak w poprzednich edycjach, elementem AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2015 była gra miejska, o której już wspominaliśmy wcześniej. Rozwiązanie zadań posłużyło graczom za podstawę do stworzenia prezentacji. Na grupę, która najlepiej wywiązała się z zadania, czekały nagrody niespodzianki. Gra miejska to najlepszy przykład na to, że dobrą pracę da się połączyć ze znakomitą zabawą. Zachęcamy do obejrzenia zwycięskiej prezentacji: [HYPERLINK "https://prezi.com/a_j30yviwlxn/the-solidarity-times/?utm_source=prezi-view&utm_medium=ending-bar&utm_content=Title-link&utm_campaign=ending-bar-tryout"](https://prezi.com/a_j30yviwlxn/the-solidarity-times/?utm_source=prezi-view&utm_medium=ending-bar&utm_content=Title-link&utm_campaign=ending-bar-tryout)

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2015 w mediach społecznościowych

Komunikacja między uczestnikami, trenerami i opiekunami grup możliwa była dzięki sprawnie działającym mediom społecznościowym. Grupa AKADEMII na Facebooku i fanpage [HYPERLINK "https://www.facebook.com/solidarityacademy/"](https://www.facebook.com/solidarityacademy/) Akademia Solidarności (Solidarity Academy) działały prężnie w czasie trwania wydarzenia i po jego zakończeniu.

THE SOLIDARITY TIMES

Vol XCIII, No. 311

Saturday, September 12, 2015

Rozdział 4 / DALSZY ROZWÓJ PROJEKTU

autor / Anna Fedas z ECS

Absolwenci – tutorzy dla kolejnych roczników

Jednym z głównych celów projektu jest stworzenie programu absolwenckiego AKADEMII SOLIDARNOŚCI, który pozwala uczestnikom utrzymać ze sobą kontakt i wspólnie zaangażować się w kolejne projekty. Dlatego też asystentami i opiekunami kolejnych grup są zawsze uczestnicy poprzednich edycji.

– *Rola tutora to niezwykle ciekawe doświadczenie. Nawet bardziej niż w poprzednim roku czułem wspólnotę pomiędzy uczestnikami, dużą dozę tolerancji i wzajemnego szacunku. A co dla mnie najważniejsze, zdobyłem mnóstwo doświadczeń i inspiracji dla moich życiowych planów i ambicji* – relacjonuje Paul Toetzke z Niemiec, uczestnik AKADEMII SOLIDARNOŚCI 2013 i tutor edycji 2014.

Ary Khoshnaw z Kurdystanu w Iraku, uczestnik edycji 2014 i tutor edycji 2015, również podkreśla wartość zdobytych doświadczeń i wiedzy.

– *Codziennie spotkania ewaluacyjne z uczestnikami, bycie częścią zespołu organizacyjnego było dla mnie ważnym doświadczeniem, zarówno z profesjonalnego, jak i prywatnego punktu widzenia. Miałem kolejną okazję, aby dowiedzieć się więcej o niesamowitej dla mnie kulturze, polityce i historii zarówno Gdańska, jak i całej Polski* – opowiadał Ary Khoshnaw.

Ambasadorowie AKADEMII SOLIDARNOŚCI

Absolwenci AKADEMII SOLIDARNOŚCI stale publikują artykuły, recenzje, opinie, analizy polityczne i raporty na łamach dwumiesięcznika „New Eastern Europe” oraz Eastbook.eu.

– *Bez wątplenia największą wartość, jaką ten projekt generuje w jego obecnym wydaniu, jest relacja, jaką mamy z uczestnikami w trakcie projektu i po jej zakończeniu* – mówi Adam Reichardt, redaktor naczelny „NEE”. – *Relacja ta to przede wszystkim współpraca nad publikacjami absolwentów, w wydaniu papierowym i internetowym naszego pisma, ale i liczne konsultacje. Korzystamy z potencjału absolwentów, ich znajomości własnych państw, odmiennych języków, rynków wydawniczych...*

– *Ponadto nasi absolwenci są również swoistymi ambasadorami projektu w swoich krajach* – opowiada Dobrosława Korczyńska-Partyka, koordynatorka AKADEMII SOLIDARNOŚCI, a na co dzień doktorantka Uniwersytetu Gdańskiego. – *Podjmują lokalne inicjatywy w duchu AKADEMII SOLIDARNOŚCI, popularyzują ją w swoich środowiskach i pomagają organizatorom w kontaktach z przedstawicielami swoich państw. To najlepsza możliwa synergia, jaką można sobie wymarzyć!*

Rozwój Programu Absolwenckiego

Organizatorzy dbają także o wspólne poznanie się uczestników różnych edycji AKADEMII SOLIDARNOŚCI. Przykładem tego typu inicjatyw było zaproszenie absolwentów wszystkich roczników na siostrzane projekty AKADEMII SOLIDARNOŚCI. W maju 2015 roku sześciu absolwentów edycji 2013 i 2014 tworzyło na przykład biuro prasowe Forum Refleksji Europejskiej „Europa z widokiem na przyszłość”.

W 2016 roku Program Absolwencki wzbogacą dwie inicjatywy: Konkurs na dziennikarza roku AKADEMII SOLIDARNOŚCI oraz program mentoringu.

Pomysły na kolejne edycje: kraje bałtyckie, Bliski Wschód

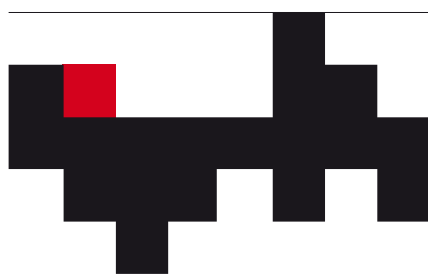
Już koncepcyjnie przygotowywane są kolejne edycje AKADEMII SOLIDARNOŚCI. W związku z przewodnictwem Polski we wspólnocie krajów bałtyckich organizatorzy starają się pozyskać środki na BAŁTYCKĄ AKADEMIĘ SOLIDARNOŚCI, a jako odpowiedź na kryzys uchodźczy – BLISKOWSCHODNIĄ AKADEMIĘ SOLIDARNOŚCI. Iwona i Adam Reichardtowie z „NEE” nie mają wątpliwości, że w dobie skandalizacji i tabloidyzacji mediów młodzi ludzie odczuwają potrzebę udziału w przedsięwzięciach, które pozwalają im zgłębiać problemy coraz to bardziej złożonej rzeczywistości społecznej. – *Wydaje nam się, że w takim kierunku powinien zmierzać nasz projekt* – twierdzą.

Chcemy inspirować innych

– *Zdaję sobie sprawę, że AKADEMIA SOLIDARNOŚCI to projekt, którego efekty da się poznać dopiero po czasie* – mówi Basil Kerski, dyrektor ECS. – *Nasi uczestnicy to osoby, które reprezentują nową Europę, gdzie poziom edukacji jest podobny i oni sami są bardziej mobilni od starszej generacji. Dlatego też w nich, jak w lustrze, można zobaczyć nową wspólnotę europejską z jej podziałami i różnicami. Warto inwestować w rozwój młodych, ambitnych osób i cierpliwie czekać na efekty tej inwestycji. Chciałbym, aby ta filozofia stała się inspiracją dla innych instytucji i organizacji, które pracują z tą grupą odbiorców. Polityka to nadal idee, wizje współżycia ludzi, horyzonty kulturowe, więzi i podziały. W naszej wyobraźni powstaje świat wspólnot. Dlatego sama polityka to nie tylko materia i ekonomia, ale również refleksja intelektualna. Demokracje są zawsze oparte na wartościach. A te w dużej mierze współdefiniują zaangażowani publicyści, liderzy opinii publicznej.*

Absolwenci przyjaciele AKADEMII SOLIDARNOŚCI edycji 2013 i 2014 podczas Forum Refleksji Europejskiej „Europa z widokiem na przyszłość”, maj 2015 / fot. Bartosz Marcinkowski

AKADEMIA SOLIDARNOŚCI 2015

KOLEGIUM ORGANIZACYJNE

wg kolejności alfabetycznej nazw instytucji i organizacji

- **Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia**
Małgorzata Szniak
- **Europejskie Centrum Solidarności**
Kacper Dziekan
Anna Fedas
Basil Kerski
Katarzyna Komar-Macyńska
Dobrosława Korczyńska-Partyka
Claudia Scharioth
- **Fundacja im. Friedricha Eberta**
Ewa Herszkiewicz
Bastian Sendhardt
- **Konsulat Generalny Rzeczypospolitej
Polskiej w Kaliningradzie**
Marcin Nosal
Ryszard Sosiński
- **Organizacja „Amber Kant” w Kaliningradzie**
Dmitrij Nadrszin
- **Redakcja Eastbook.eu**
Felix Blatt
Karolina Demus
- **Redakcja „New Eastern Europe”**
Bartosz Marcinkowski
Adam Reichardt
Iwona Reichardt
- **Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego**
Wioletta Dymarska
- **Urząd Miejski w Gdańsku**
Anna Kieturakis

Podziękowania specjalne dla Jerzego Bahra,
byłego ambasadora RP w Kijowie, Moskwie i Wilnie
oraz konsula generalnego RP w Kaliningradzie.

Projekt **KALININGRADZKA AKADEMIA SOLIDARNOŚCI – WZMACNIANIE KOMPETENCJI OBYWATELSKICH I DEMOKRATYCZNYCH U MŁODYCH DZIENNIKARZY/PUBLICYSTÓW W KONTEKŚCIE WSPÓŁPRACY POLSKO-ROSYJSKIEJ O MAŁYM RUCHU GRANICZNYM Z OBWODEM KALININGRADZKIM** był współfinansowany ze środków Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w ramach IV OTWARTEGO KONKURSU.

WIĘCEJ INFORMACJI O PROJEKCIE ORAZ KONTAKT DO JEGO ORGANIZATORÓW

HYPERLINK "<mailto:academy@solidarity.org.pl>" academy@solidarity.org.pl

HYPERLINK "http://www.ecs.gda.pl/title,Akademia_Solidarnosci,pid,556.html"

http://www.ecs.gda.pl/title,Akademia_Solidarnosci,pid,556.html

HYPERLINK "<https://www.facebook.com/solidarityacademy/?fref=ts>"

<https://www.facebook.com/solidarityacademy/?fref=ts>

INFORMACJA O PROJEKCIE NA

solidarityacademy.eu

http://www.ecs.gda.pl/title,Akademia_Solidarnosci,pid,556.html

www.facebook.com/solidarityacademy/?fref=ts

FILMY PODSUMOWUJĄCE

Akademii Solidarności 2013: <https://www.youtube.com/watch?v=pdZr9g-Zhz8>

Akademii Solidarności 2014: <https://www.youtube.com/watch?v=N7ZAKLOAHNO>

Akademii Solidarności 2015: <https://www.youtube.com/watch?v=MRTLoYHZOT4&feature=youtu.be>

wydawca | Europejskie Centrum Solidarności

przygotowanie tekstu | Anna Fedas (ECS), Dobrosława Korczyńska-Partyka (ECS), Bartosz Marcinkowski („NEE”)

redakcja | Katarzyna Żelazek

korekta | Mirosław Wójcik

projekt graficzny i skład | Agata Setlak

Europejskie
centrum
solidarności

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

The Centre
for Polish-Russian
Dialogue and Understanding

A BIMONTHLY DEDICATED TO CENTRAL AND EASTERN EUROPE.

ecs.gda.pl